

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De obligationibus antecedentibus Sacramenti administrationem. §. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

6. Quod si Episcopus absque iusta causa alicui datam approbationem reuocet (quod præsumendum non est,) verius existimo, inualidam esse reuocationem: quia approbatio, quæ est quædam sententia declaratiua de sufficientia personæ, non videtur stante eadem insufficientia mutari posse. Tum, quia est mutatio iniuriola. Tum, quia est aliena à potestate Episcopi, quæ non in destructionem, sed in adificationem concessa est. Atque ita, etsi cum formidine, docuit Suar. *disp. 28. sect. 7. n. 7. pag. de 2. Eccl. præc. lib. 7. c. 1. n. 63.* Excipit Fagund. nisi à principio approbationem Episcopus concesserit iuxta suum beneplacitum: nam, eo cessante, cessat approbatio, sicuti cessaret, limitato tempore concessa, eo tempore finito. Non caret difficultate exceptio, cò quòd de beneplacito rationabili, & iusto videtur intelligendum, non de beneplacito iniusto, & irrationabili.

7. Quod ad Religiosos specialiter attinet, certum est, reuocari eorum approbationem posse, & deberi, si cognitum, & probatum fuerit, scandalosè viuere, errores disseminare, surdos, vel mente captos esse: tum argum. text. in d. c. *accepimus. de astate. & qualis.* Tum, ex Concil. Trident. *sess. 5. c. 2.* qui textus, etsi de Predicatore regulari loquatur, æquè de Confessario procedit, sicuti notantur Henricq. *lib. 3. de penit. c. 6. num. 6. Rodrig. in expos. Bull. 9. n. 31. in fin.* Fagund. *de 2. Eccl. præc. lib. 7. cap. 2. n. 24. & 31.* Nam in prædicto casu Episcopo, tanquam Apostolica Sedis Legato, regulariter subiciuntur, vt ex dicto Concil. colligitur.

8. Extra hunc casum iudicat Petr. Zenedo *de quest. canon. quest. 26. num. 14. in fin.* & Barthol. *Fumus verb. Absolutio. n. 23.* semel datam approbationem Regularibus reuocari nullatenus posse, non solum ab ipso approbante; sed neque ab eius successore, cò quòd hæc approbatio sit quoddam ministerium, quod ex delegatione Sedis Apostolica præstant Episcopi cõparatione Religiosorum. At Legatorum iurisdictione cessat expleto ministerio, ad quod delegantur. Ergo approbatione concessa non possunt Episcopi se amplius introumittere.

9. Cæterum omninò dicendum est à successore reuocari dictam approbationem posse, vt supponitur à Pio V. in quodam motu proprio edito anno 1571. incipiente, *Romani Pontificis.* ibi enim conceditur Episcopis, vt possint Religiosos omnes à se non approbatos præuio examine præcedente examinare. Ex qua concessione manifestè inferitur, illis concedi reuocare approbationem posse, si factò examine indignos approbatione inuenerint, alias frustra examini subicerentur. Ex quo manifestè inferitur, expleta approbatione non finiri Ordinariorum legationem; sed in ipsis, eorumque successoribus continuari, vt causa iusta exigente suspendere, vel mutare approbationem possint. Atque ita docent Suar. *tom. 4. de penit. disp. 28. sect. 8. n. 4. & 5.* Fagund. *de secundo Eccl. præcept. lib. 7. cap. 2. n. 26.* Coninch. *disp. 8. de penit. dub. 7. n. 57.* Barthol. *de potest. Episc. alleg. 25. n. 29.* Mirand. *in Manual. Prælat. t. 1. q. 45. art. 7. & alij.*

10. Excipie ab hac doctrina Capitulum, Sede vacante, quod licet de iure possit Regulares ad examen vocare; spectatis tamen priuilegijs Regularibus concessis, nequaquam potest: tamen concessum est Dominicis, & Franciscanis, ne Capitulum, Sede vacante, reuocare possit approbationem ad confessiones, licentiam prædicandi, & vota in pia opera commutandi, vt docuit Fagund. *lib. 7. de secundo Eccl. præcept. c. 2. n. 28. & 29.* relatis Syluest. *verbo Confessor. 2. q. 3.* Rodrig. *t. 1. q. 59. q. 1. regular. art. 6. in fine.*

11. Secundo, excipit Man. Rodrig. *tom. 1. qq. regul. q. 59. art. 4.* Religiosos SS. Dominici, & Francisci, qui semel ab vno Episcopo approbati nequeunt nouo examini à successore subici, cò quòd prædictis Religiosis concedatur in Clement. *Dudum. de sepultur. ne noua approbatione indigeant, tamen si aliquos diocesim, in qua fuerunt approbati, exierint. Sed nullatenus est admittenda exceptio: nam in dicta Clement. solum concessum est, vt approbati, & præsentari liberè possint confessiones audire, non tamen ibi conceditur, ne possint à successore examinari.*

12. Quod dictum est de successore, à fortiori dicendum est, si in aliam diocesim transferantur; possunt, inquam, à Prælato illius diocesis examinari. Neque enim tenetur aliorum Episcoporum iudicio fidere, cum sæpè contingat, idoneum in vna diocesi non sic reputari in alia diuersa, sicuti docent Coninch. *dub. 7. n. 57.* Layman. *l. 5. sum. tract. 6. c. 1. n. 8.* Mirand. *dicta q. 45. art. 7.* Barthol. *alleg. 25. n. 29.* & colligitur ex Clement. *Dudum. de sepul. post medium.*

13. Ab eodem autem Episcopo, si præuio examine fuerint Religiosi approbati, nouo examini subici non possunt, & consequenter nequit Episcopus eorum approbationem suspendere, aut aliquo modo reuocare. Sic expressè conceditur à Pio V. in dicto motu proprio, qui non est reuocatus per Gregor. XIII. vt ex declaratione Cardinal. testatur Barbofa, Fagund. Suar. & alij *suprà.* Notanter dixi, *præuio examine:* nam, si nullo examine præcedente aliquem regularem Episcopus approbauerit, poterit examini subici: quia ex nullo priuilegio contrarium videtur cautum, vt aduertit Suarez

tom. 4. de penitent. disp. 28. sect. 8. num. 5. Fagund. *dicto lib. 7. cap. 2. num. 27.*

14. Ad extremam notandum est, sacram Cardinalium Congregationem decreuisse 20. Nouemb. anno 1615. prout refert Barbof. *allegat. 25. num. 50.* ne Archiepiscopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, ad quos Confessarios approbandi ius spectat, Confessarios regulares aliàs ab ipsis liberè approbatos ab audiendis confessionibus suspendere posthac liceat, nisi ex noua causa, eaque ad confessiones pertineat; aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. Insuperque, ne confessiones audiendi facultatem omnibus simul vnius Conuentus regularibus Confessariis eadem sacra Congregatione inconsulta adimere possint. Ex quo decreto videtur inferri non posse, iam locorum Ordinarios generali suo edicto Religiosis omnibus approbationem suspendere, nisi denuò examinentur: quia ex hoc generali decreto omnibus Confessariis Conuentus simul licentia adempta esset. Deinde inferitur, nullius particularis Religiosi approbationem suspendi posse ab eo Prælato, à quo fuit concessa, tamen si præuio examine concessa non fuerit, nisi prius in particulari causa noua legitima suspensionis cognita, & probata fuerit: quod est conforme doctrinæ Henricq. *lib. 3. de penit. cap. 6. s. 6.* à successore autem videtur suspendi posse. Tum, ne dicamus, motum Pij V. reuocari hoc Congregationis decreto. Tum, quia hoc decretum manifestè insinuat de ipsis concedentibus approbationem loqui, non de successoribus, vt colligitur ex verbis, *aliàs ab ipsis liberè approbatis.*

PUNCTUM XIX.

De officio, & obligatione Ministri in Sacramenti Pœnitentiæ administratione.

TRiplicem obligationem Minister habere potest, antecedentem, comitantem, & subsequentem Sacramenti administrationem.

§. I.

De obligationibus antecedentibus Sacramenti administrationem.

1. Qualiter Sacerdotes non parochi obligantur hoc Sacramentum petenti administrare.
2. Plures censent, Parochum obligatum esse audire confessiones eo casu tantum, quo penitenti obligatur confiteri.
3. Verius est teneri, quoties subditi grauitèr Sacramento indigent.
4. Rarò est obligatio Parocho hoc Sacramentum per se administrandi.
5. Qualiter Parochus obligetur tempore pestis Sacramentum ministrare.
6. Quid, si infirmus nolit alia voce confiteri, debet secretam confessionem cum periculo contagionis excipere.
7. Qualiter sunt excipienda confessiones, si plures eodem periculo naufragij laborent.
8. Parocho irrationabiliter negante licentiam alieno Sacerdoti confitendi, plures censent à iure concedi.
9. Sed verius est oppositum.
10. Fit satis rationi dubitandi.
11. Quid in prædicto casu te oportet facere.

1. Antecedens obligatio ea tantum est sacerdoti, vt hoc sacramentum, cum ab eo petitur, administret. Hanc autem obligationem, extra extremam necessitatem, solus Parochus habere potest. Alij vero sacerdotes, quia ex officio obligati non sunt sacramenta ministrare, reuolare possunt administrationem petentibus, si semel petitioni acquieuerint, & confessionem exceperint, absolutionem concedere, vel negare pro meritis causæ tenentur, sicuti docuit Sotus in *4. dist. 18. quest. 2. art. 5. in fine.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 13. num. 2. concl. 2.*

2. De Parocho autem dubium est, an teneatur audire subditi confessionem, quoties ipse confiteri voluerit. Plures firman, solum obligatum esse, cum ipse penitens tenetur confiteri: quia horum obligatio mutua esse videtur, aliàs onus grauisimum, & intolerabile subirent Parochi, si quoties eorum subditi confessionem petunt, obligati essent excipere. Sic docuerunt Richard. in *4. dist. 18. art. 2. quest. 3.* Maior. *dist. 17. q. 2.* Syluest. *Confessor. 1. q. 18.* Ioan. Med. *Ced. de confess. q. de confess. peccat. audientia, quoties subditus confiteri voluerit.* Armilla *verbo, Absolutio. n. 27.*

3. Communior tamen, & vera sententia docet, teneri Parochum administrare Sacramentum subditis, quoties eius administratione grauitèr subditi indigent: quia ex officio tenentur subditis, tanto bono indigentibus prouidere. Censetur autem

autem sacramenti administratione graueriter indigere, tum, cum præcepto diuino, vel ecclesiastico ab illius receptionem virgentur: tum cum sibi reputant maximè conuenientem ad vincendam grauem aliquam tentationem: tum, cum diu illius receptione caruerint, quia vix gratiam conseruat, qui longo tempore à Pœnitentiæ sacramento arceatur: tum, cum sacramentum Pœnitentiæ medium est ad singularem aliquem spirituales profectum, vel quia pœnitens aliqua mortali culpa grauatius est, quam expedit non solum contritione, sed abolutione purgari; vel quia est lubilei tempus, quod omnia confessione non lucratur. Atque ita docent, aliis relatis Vasq. *quæst. 93. art. 3. dub. 6. Suar. disp. 32. sect. 1. num. 4. Henricus lib. 6. cap. 17. n. 3. Coninch. disp. 8. dub. 17. q. 1. Layman. libr. 5. summi tract. 6. cap. 13. q. 1.*

4. Moneant tamen Suar. Vasq. Layman. & alij, raro esse obligatum parochum per se in supradictis casibus sacramentum ministrare, sed satis facere suæ obligationi, si per alios ministrat: quia Sacramentum æqualis virtutis est à quocumque sacerdote ministratur: subditis autem non solent ægrè ferre, quod eorum confessiones nolit parochus excipere, si alios sacerdotes vices eius habentes paratos habeant. Quapropter in oppidis & ciuitatibus, vbi Religiosi mendicantes commorantur, vix parochi extra castrum extremum, delinquere mortaliter possunt, si subditos, religiosis mendicantibus confitendos remittant.

5. Secundò dubitabis, qualiter obligatus sis tempore pestis seu naufragij sacramentum pœnitentiæ ministrare. Huic dubitationi ex parte satisfacit *tract. 6. de charitat. disp. 1. punct. 9.* ibi enim pluribus firmat, si parochus sis, fugere non posses, sed obligatum esse, etiam cum periculo vitæ, subditis peste infectis sacramenta pœnitentiæ, & Eucharistiæ ministrare, cum alij non suppetant, qui ministrant. Expedit tamen, vt quoad fieri possit, procuret periculum contagionis vitare, rogando infirmum, vt permittat è lecto, vel cubiculo portari ad fenestram, te foris stante, vel ad alium locum latum, vbi minus adfit contagionis periculum, ipseque infirmus huic petitioni acquiescere debet, si absque graui incommodo facere potest, vt ex Ioan. Maiore in *4. dist. 13. qu. 1.* Ioan. Chapeauil. *tract. de modo ministrandi sacramenta tempore pestis. cap. 1. quæst. 9. & capit. 3. quæst. 2. 9.* notauit Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 13. quæst. 3.* Idem est dicendum, si è loco commodè moueri non possis, valet tamen peccata alta voce fateri, quin alij audiant, & tu propinque accedas: lex enim charitatis infirmum obligat ne te periculo vitæ exponat, cum sibi necessarium non est.

6. Quod si infirmus confiteri non possit, quin alij audiant, vel tu proximè accedas cum periculo contagionis, rogare in primis illum potes, vt alta voce ea peccata confiteatur, quæ nullam irrogant infamiam, tacitis aliis, quæ irrogare possunt: nam ob tui periculum integritas confessionis omitti potest. Si enim pœnitens ob sui periculum non tenetur integrè confiteri, neque tu teneberis integram confessionem excipere ob tui periculum. Et licet pœnitens ob præceptum Confessionis obligatus non sit, aliis audientibus confiteri: at si id absque sui graui detrimento facere possit, videtur obligatus, ob vitandum tuæ vitæ periculum. Verùm si huic petitioni iustæ, vel nolit acquiescere, vel ægrè acquiescat: credo, te obligatum esse proximè accedere, & secretam confessionem excipere: quia ex officio obligaris ministrare subditis extreme laborantibus sacramentum, secundum ritum, qui institutus est: quia ius habet petendi sacramenta ministrari sibi, secundum modum, & ritum à Christo, & Ecclesia prescriptum, si alius extraneus sibi molestus sit. Eo tamen casu non teneris, etsi possis, integram confessionem excipere: sed audito, vno, vel altero peccato abolutionem poteris impendere, vt dixi, ob periculum contagionis, quod in audienda integra confessione subire potes, & credis vitaturum dimidia confessione excepta.

7. Illud verò est certum, si alij eadem Sacramento sint decessuri, si vnus confessionem integrè excipias, te obligatum esse abstinere ab illa confessione integrè excipienda, & qua potueris breuitate omnibus succurrere, vt latius dixi, cum de integritate confessionis sum locutus. Quinimò probabile existimo, multis simul periclitantibus, & signa confessionis exhibentibus, confessionemque postulantibus, vnico verbo abolutionem impendere te posse dicendo: *Absoluo vos à peccatis vestris, &c.* si sigillatim concedi non potest, quia illa forma, esto physice vna sit, moraliter est multiplex, & in quolibet pœnitente suum sacramentum distinctum constituit. Notanter dixi, *probabile*, quia non desunt qui negent, illum modum ministrationsis illicitum esse, vt ipse alienum à ritu communi, & Ecclesiæ praxi. Sed audiendi non sunt: nam esto ille modus ministrationsis non sit vsitatus extra necessitatem, stante necessitate extrema nihil est, quod illius vsum impediatur, sicuti hæc omnia latius prosequitur Zambran. *de casibus reseruat. c. 4. dub. 6.* Chapeauil. *de modo ministrandi sacramenta tempore pestis. c. 1. qu. 9. & c. 3. qu. 26. & seqq.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. c. 13. n. 4. q. 3.*

8. Tertio dubitabis, an parochi tibi iniuste negante li-

centiam, alieno sacerdoti confitendi; iure ipso censeatur tibi concessa. Ratio dubitandi est: quia superior, cui sunt casus reseruati, negans subdito irrationabiliter licentiam confitendi Ordinario, censeatur iure ipso eam licentiam obtinere, & Ordinario confiteri posse, sicuti firmatum ex probabilis sententia reliquimus, *pum. 14. §. ult.* Ergo similiter censebitur concessa facultas alieno sacerdoti confitendi, quæ ab Ordinario iniuste denegatur, præcipue cum non pareat aditus ad Episcopum, vel alium superiorem. Atque ita tradunt Paludan. in *4. dist. 17. q. 3. art. 3. casu 1.* Richard. *eadem dist. art. 3. quæst. 7.* Maior *quæst. 2. col. 6.* Adrian. *de confess. quæst. 6. dub. 3.* Syluest. *verbo, confessio, 1. quæst. 6.* Nauarr. *cap. Placuit n. 144. de pœnit. dist. 6.* Henric. *lib. 6. cap. 13. num. 4.* Tolet. *lib. 3. cap. 13.* & colligitur ex cap. *Placuit, vt deinceps de pœnitent. dist. 6.* ibi: *Placuit, vt deinceps nulli Sacerdotum liceat quemlibet commissum alicui Sacerdoti ad pœnitentiam suscipere sine eius consensu, cui prius se commissus, nisi pro ignorantia illius, cui pœnitens prius confessus est.* Si igitur ob ignorantiam proprii sacerdotis liceat ad alienum accedere; a fortiori licebit, si ad malum prouocatus est, si reuelatur est sigillum, aliamve iniuriam effecturus.

9. Cæterum, etsi supradicta sententia probabilis sit, probabilior existimo negantem, concedi sacerdoti alieno iurisdictionem. Sic S. Thom. in *Supplement. quæst. 8. art. 4. ad 5.* Alen. in *4. q. 78. n. 1. art. 2.* Ioann. Medin. *cod. de confess. q. 30.* Sotus *dist. 18. quæst. 4. art. 2.* Limas *1. part. method. c. 6. §. 1.* Petri Nauarr. *lib. 2. de reseruat. cap. 4. num. 269.* Philarc. *1. part. lib. 2. c. 24.* Suar. *disp. 27. sect. 4. conclus. 2.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 6. c. 13. quæst. 2. concl. 3.* Mouerit: quia ad Pœnitentiæ Sacramenti administrationem necessaria est iurisdicção: hæc autem extra mortis periculum alienus Sacerdos non habet, nisi à proprio illi fuerit concessa, vt expressè dicitur in cap. *Omnia vtriusque sexus de pœnitent. & remissionibus.* Cui non obstat text. in cap. *Placuit.* ibi enim prohibet Pontifex, ne vllus sacerdos, etiam illi alias legitimus esset, suscipiat ad pœnitentiam, id est, ad mutandam publicam pœnitentiam ei, qui alteri confessus est, nisi de eius consensu, vel nisi constituerit, pœnitentiam irrationabilem esse: ex quo nec leuiter colligitur, negata facultate à proprio sacerdote, alieno iurisdictionem ad confitendum concedi, vt bene aliis relatis expendit Suarez *disp. 27. sect. 2. ad n. 12. vsque in finem.*

10. Ad rationem dubitandi respondeo, directam esse rationem: nam reseruatum est arrogatio iurisdictionis inferioribus sacerdotibus competentis, quam ob bonum subditorum sibi superior facit: cessante autem hoc bono, mirum non est, quod reseruatio cesserit, & inferiores sacerdotes in potestate, sibi aliàs competente succedant. At alienus sacerdos, cum nunquam iurisdictionem habuerit in non subditum, nequit ex sola negatione iniusta proprii sacerdotis illam obtinere, cum nullibi à iure cauum sit. Præterea ex variis textibus colligitur, vt *punct. 14. §. 2.* probauimus, virgente causa superiorem concedere subdito facultatem eligendi Confessorem, aliàs idoneum, pro casibus reseruatis, cum obligatione comparandi. At ex nullo textu colligi potest, concessam esse facultatem confitendi alieno ob negationem iniustam proprii Pastoris. Ergo, &c.

11. Quod si inquiras, quid in prædicto casu te facere oporteat; spectandum est finis, ob quem licentiam expostulas alieno confitendi: si enim expostulas, quia graui verecundia, & pudore afficeris peccata proprio Parocho manifestans, certè cum hæc occasio ex peccato commisso, & ex tui immoderato amore oriatur, & non ex malitia parochi nullatenus concedere potest alieno sacerdoti facultatem confitendi, quinimò si præceptum confessionis virget, obligatus es verecundiam, & pudorem vincere, & proprio sacerdoti facultatem neganti fateri, sicuti docuit Suar. *disp. 27. sect. 4. in fine.* At si licentiam expostulas, quia parochus est ignarus; vel, quia scandalum præbiturus est; vel, quia sigillum violaturus, vel aliud simile. Si hæc inconuenientia, non ex confessione absolute, sed ex confessione vnus, vel alterius peccati timentur, potes, & debes tacito eo peccato confessionem facere: quia est sufficiens causa omittendi integritatem confessionis: secus est, si ex confessione absolute timentur: tunc enim omitti potest confessio, sicuti omittenda esset, si ipse parochus, nec excipere confessionem vellet, neque licentiam alteri Sacerdoti concedere: tunc enim te reputare debes, ac si Sacerdos proprius absens, vel mortuus esset, quo casu non licet tibi alienum adire.

§. I I.

De obligationibus occurrentibus in Sacramenti administratione.

1. Examinare tenetur Confessarius pœnitentem, quem credis iuxta sui capum non præmississe sufficiens examen: secus si moraliter certus est.
2. Si sufficienter, iuxta sui possibilitatem, pœnitens conscientiam examinauit.